
Z najnowszych wydawnictw IBL.

Biuletyn Polonistyczny 8/22-23, 25-29

1965

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nych właściwościach akcentu w porównaniu z innymi elementami prozodycznymi; Prof. J.Kuryłowicza: Akcent i iloczasy jako elementy rytmu; prof. W.W.Iwanowa: Rytm poematu Majakowskiego "Człowiek", W.W.Iwanowa: Rytmiczne struktury "Ballady o cyrku" Mieżyrowa; prof. I.Rewzina: Schemat języka ze skończoną liczbą stanów i możliwości jego zastosowania w poetyce (Przyczynek do mechanizmu parodii); D.Segała: O związku semantyki tekstu z jego formalną strukturą; prof. W.Toporowa: Przyczynek do analizy niektórych tekstów poetyckich; doc. Z.Topolińskiej: Stosunek wzajemny analizy metrycznej i językowej w świetle faktów zachodnio-słowiańskich; prof. J.Levý'ego: Znaczenie formy i forma znaczenia; prof. W. M. Żirmunskiego: O wierszu Majakowskiego; prof. K.Taranowskiego: Podstawowe zadania statystycznych badań nad wierszem słowiańskim; prof. A.N.Kołmogorowa: Pięciostopowy jamb w "Borysie Godunowie"; dra J.Woronzaka: Szacowanie odległości między formami wiersza; dr Z.Kopczyńskiej: Funkcje rymu niestycznego w wierszu stychicznym; dr L.Pszczółowskiej: Strofa a wiersz ciągły; prof. M.Dłuskiej: Anafora a struktura tekstu; doc. M. Grzędzielskiej: Gramatyka i instrumentacja polskiego rymu w XIX wieku; prof. M.R.Mayenowej: Porządek akcentowy polskiego sylabowca; dr A.Wierzbickiej: Z zagadnień szyku wyrazów w wierszu polskim i rosyjskim i Jerzego Święcha: Trzynastozgłoskowiec a aleksandryn.

Teksty są publikowane w językach angielskim, rosyjskim i polskim.

4. Z NAJNOWSZYCH WYDAWNICTW INSTYTUTU BADAŃ LITERACKICH

Henryk Markiewicz: Prus i Żeromski. Rozprawy i szkice literackie. Wydanie drugie, poprawione i rozszerzone. Str.506, 2 nlb. Cena zł 30.- Państwowy Instytut Wydawniczy.

Tom stanowi drugą, poprawioną i rozszerzoną wersję książki pod tym samym tytułem, ogłoszonej w roku 1954. Składają się nań rozprawy i szkice o różnym charakterze i przeznaczeniu, pisane w latach 1948-1963, z czego cztery dotyczące twórczości

ci Prusa i osiem poświęconych twórczości Żeromskiego. Sześć spośród nich: "Lalka", "Inna zabawa »Lalką«", "Popioły", "Gorki i Żeromski", "Rok 1863 w twórczości Żeromskiego", "Stefana Żeromskiego »myśli o piśmactwach polskich«", nie figurowało w wydaniu pierwszym i są - jeśli chodzi o Żeromskiego - częściowo plonem jubileuszowego "Roku Żeromskiego".

Tadeusz Mikulski: Rzeczy staropolskie. Słowem wstępnym poprzedził W.Weintraub. Str.530. Cena zł 80.- Ossolineum. Studia Staropolskie. Tom XIV.

Tom pt. "Rzeczy staropolskie", opublikowany w sześć lat po śmierci autora, przynosi niemal cały jego dorobek z zakresu badań nad piśmiennictwem i kulturą staropolską, którym to okresem Tadeusz Mikulski zajmował się w latach 1925-1937, zanim poświęcił się - prawie wyłącznie - badaniom nad literaturą Oświecenia.

W skład tomu weszły rozprawy: "Ród Zoilów. Rzec z dziejów staropolskiej krytyki literackiej" (1933), "Adam Czahrowski z Czahrowa. Portret literacki" (1938), "Henryk Chełchowski. Kartka z dziejów literatury polskiej XVII w." (1929), szkice i notatki, prace edytorskie, sprawozdania i recenzje.

Miscellanea z pogranicza XIX i XX wieku. Red. nauk St.Pigoń. Str. 533, 3 nlb., 8 tabl. Cena zł 90.- Ossolineum. Archiwum Literackie. VIII.

Kolejny tom serii Archiwum Literackie, publikującej nie drukowane materiały i dokumenty literackie, przynosi: "Wspomnienia mojego życia" i "Tańce śmierci" Felicjana Faleńskiego (zm. 1910), "Materiały dotyczące biografii i twórczości Marii Komornickiej" (1876-1949), "Listy z Syberii Wacława Sieroszewskiego" (z okresu: kwiecień 1888 - luty 1891), "Materiały dotyczące sprawy sprowadzenia do kraju prochów Juliusza Słowackiego w roku 1909", "Materiały do dziejów przyjaźni Józefa Czechowicza z Kazimierzem Miernowskim".

Aleksandra Okopień-Sławińska: Wiersz nieregularny i wolny Mickiewicza, Słowackiego i Norwida. Str. 137, 1 nlb. Cena zł 22.- Ossolineum. Z Dziejów Form Artystycznych w Literaturze Polskiej. III.

Autorka daje opis i podejmuje interpretację wewnętrznych prawidłowości budowy tych form wierszowych, które wykształciły się w poezji romantycznej w procesie zrywania z normami wiersza nieregularnego, przy czym podstawowym zabiegiem przy interpretacji romantycznego wiersza nieregularnego i wolnego stało się rozpatrzenie go w opozycji wobec form wiersza nieregularnego. Materiał rozważań i wniosków autorki stanowi najbardziej reprezentatywny trzon materiału poetyckiego epoki zawarty w dorobku trzech wielkich poetów romantycznych: Mickiewicza, Słowackiego i Norwida.

Piśmiennictwo Staropolskie. Opracował Zespół pod kierownictwem R. Pollaka. Hasła osobowe: A-M. Str. 551, 1 nłb. Cena zł 75.- Państwowy Instytut Wydawniczy. Bibliografia literatury polskiej "Nowy Korbud" 2.

Drugi kolejny wolumen pięciotomowej bibliografii "Nowy Korbud", stanowiącej ośmiokrotnie rozszerzoną kontynuację "Literatury polskiej" Gabriela Korbuta, a zarazem druga część tomu pt. "Piśmiennictwo Staropolskie", zapoczątkowanego w r. 1963 częścią zawierającą hasła ogólne i anonimowe. Obecnie opublikowany wolumen zawiera hasła osobowe na litery od A (Agricola Rudolf młodszy, zm. 1521, poeta humanista, wydawca) do M (Myszkowski Piotr, ok. poł. XVI w. - pocz. XVII w., pisarz dydaktyczny).

Polonia Typographica saeculi sedecimi. Zbiór podobizn zasobu drukarskiego tłoczni polskich XVI stulecia. Zeszyt V: Druga drukarnia Floriana Unglera. (1). Tablice 176-245 + Wstęp i Wykaz druków. Opracował H. Bułhak. Cena zł 100.- Ossolineum.

Zasobowi tzw. "drugiej" drukarni Floriana Unglera, prowadzonej przez niego w Krakowie samodzielnie, po rozwiązaniu umowy z dotychczasowym pracodawcą, Janem Hallerem, w latach 1521-1536, poświęca edycja Polonia Typographica trzy zeszyty: V, VI, VII. Ogłoszony ostatnio zeszyt V przedstawia materiał typograficzny oraz produkcję tej drukarni z okresu zamkniętego datami 1521-1530.

Jadwiga Rudnicka: Bibliografia powieści polskiej 1601 - 1800.

Str. 336, 2 nlb., tabl. 14. Cena zł 65.- Ossolineum.

Książka w Dawnej Kulturze Polskiej. XIII.

"Bibliografia powieści" stanowi pierwsze ogniwo spośród zamierzonych monografii bibliograficznych, obejmujących piśmiennictwo staropolskie, a poświęconych wyodrębnionym zagadnieniom. Książka obejmuje okres od r. 1601 do r. 1800. Jej poprzednikami są w pewnym sensie dwie monografie Juliana Krzyżanowskiego: "Romans pseudohistoryczny w Polsce" (1926) i "Romans Polski XVI w." (1934), opracowujące wcześniejsze dzieje tego gatunku literackiego. Data końcowa: 1800, została ustalona zgodnie z "Bibliografią polską" K. Estreichera, która stawia koniec XVIII w. jako granicę między starszym i nowszym piśmiennictwem polskim.

Strofika. Praca zbiorowa pod redakcją M.R. Mayenowej. Str. 422.

Cena zł 90.- Ossolineum. Poetyka. Zarys encyklopedyczny. Dział III: Wersyfikacja. Tom VI.

Kolejny tom Zarysu encyklopedycznego "Poetyka" poświęcony jest przeglądowi i omówieniu zasobów form stroficznych w naszym kręgu kulturowym. W czternastu artykułach, pióra Z. Kopczyńskiej, L. Pszczołowskiej, J. Woronczaka, M. Eustachewicz, L. Szczerbickiej-Ślęk, A. Gorenjowej, A. Gorenia, czytelnik znajdzie informacje o strofie, tropach i sekwencjach, dystychu i o strofach od trójwersowej do dłuższych od dwunastowersza. Stan badań nad strofiką oraz wykaz form stroficznych wymienionych w opracowaniach przygotowała Z. Kopczyńska.

Roman Zimand: "Dekadentyzm" warszawski. Str. 195, 5 nlb. Cena

zł 18.- Państwowy Instytut Wydawniczy. Historia i Teoria Literatury. Studia. Historia Literatury. 13.

Praca, poświęcona początkom modernizmu w Polsce, analizuje mało znane materiały z prasy warszawskiej przełomu lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. W szczególności interesuje autora kształtowanie się nowego typu kultury wielkiego uprzemysłowionego ośrodka.

Książka stanowi próbę kontynuacji i rozwinięcia wątków poruszonych przez Kazimierza Wykę w artykule pt. "Młoda Polska jako problem i model kultury".

Literatura polska w okresie realizmu i naturalizmu. Tom I.

Zespół redakcyjny: J.Kulczycka-Saloni, H. Morkiewicz,
Z.Żabicki. Str.492. Cena zł 95.- Państwowe Wydawnictwo
Naukowe.

"Literatura polska w okresie realizmu i naturalizmu" stanowi serię czwartą wydawnictwa "Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku", wielkiej panoramy piśmiennictwa polskiego w okresie 1795-1939, opartej na zasadzie haseł osobowych, zawierających zyciorysy pisarzy, zarys ich twórczości, wskazówki bibliograficzne oraz wypisy. Całość wydawnictwa składać się będzie z sześciu serii, odpowiadających kolejnym okresom historycznoliterackim:

- 1) klasycyzm i sentymentalizm,
- 2) romantyzm i literatura Wielkiej Emigracji,
- 3) literatura polska w kraju w latach 1831-1864,
- 4) literatura polska w okresie realizmu i naturalizmu,
- 5) literatura Młodej Polski,
- 6) literatura polska lat 1914-1939.

Ogłoszony obecnie tom I serii czwartej obejmuje twórczość pisarzy okresu realizmu i naturalizmu czynnych głównie w dziedzinie poezji, których debiuty, przypadające na lata bliskie powstaniu styczniowemu, częściowo jeszcze nawiązują do tradycji romantyczno-powstańczej, częściowo znajdują się już w kręgu ideologii pozytywistycznej lub konserwatywnej.

5. PRODUKCJA WYDAWNICZA IBL ZA R. 1964

W roku 1964 ukazały się następujące pozycje z planu wydawniczego Instytutu Badań Literackich PAN:

- I. Historia i Teoria Literatury. Studia. Pod redakcją Komitetu Redakcyjnego w składzie: Julian Krzyżanowski, Kazimierz Wyka, Stefan Żółkiewski, Sekretarz Komitetu Redakcyjnego: Aniela Piorunowa. Państwowy Instytut Wydawniczy. Warszawa. Podseria: Historia Literatury. Pod redakcją Marii Janion. Jana Kotta, Zofii Szmydtowej: